

Celky a pseudocelky

Když budeme zkoumat povahu celků a celkovosti, musíme si především uvědomit, že celkovost není vlastností jen pravých celků, ale že je velmi důležitá také (a zejména) pro society celků (jejich společenství, jejich spolu-bytí). Rozhodně tu nejde o pouze dvojí možnost, totiž o to, zda je nějaká skutečnost pravým celkem, anebo zda je pouhou hromadou. Každý strom, každá rostlina, každé zvíře nebo pták jsou „pravými celky“, zatímco třeba les nebo lužina nemohou být chápány ani jako celek, ani jako pouhé nahromadění stromů, rostlin, zvířat, ptáků apod. Označit určitou lokalitu lze sice hrubým způsobem tak, že stanovíme její hranice, ale jakmile ji budeme považovat a chápat jako biotop, zjistíme, že se ty hranice vlastně v čase mohou dost měnit, zvětšovat nebo zmenšovat (a uvnitř dokonce komplikovat nebo naopak chudnou, zjednodušovat se), a zejména ovšem že tu musíme náležitě vzít na vědomí, že jde vlastně také o jakési dění (tedy nikoli pouhé místo, locus), i když nikoli přísně vzato událostné, nýbrž – pomůžeme si prozatím je tím nic víc neříkajícím popřením – o jakési zdánlivé dění či přesněji pseudodění (ani jeden termín ovšem nevyhovuje, neboť jde o skutečnost a nikoliv o zdání). Takže vůbec nejde jen o nějakou „hromadu v pohybu“, jako je třeba pád laviny nebo vůbec tečení nebo pád vody apod.

(Písek, 160807-1.)